вижте новините на детски език

Как се пише в училищен вестник? Съвети към младия журналист

Новини | Общество | на 28.09.2026 07:00

Защо говорим за това?

Днес е Световният ден на медиите.

Да си имаш училищен вестник, е интересно и забавно.
На кого не му се иска да прочете как се казва котката на пицаря до училище. Или как е завършил училищният шампионат по футбол! А може би за екскурзията, на която сте ходили?
Как обаче се прави това?
В правенето на вестник има две страни. Първата е съдържанието, второто е оформлението и печатът. Днес ще започнем от първото. За какво ще пише във вашия вестник? И как?

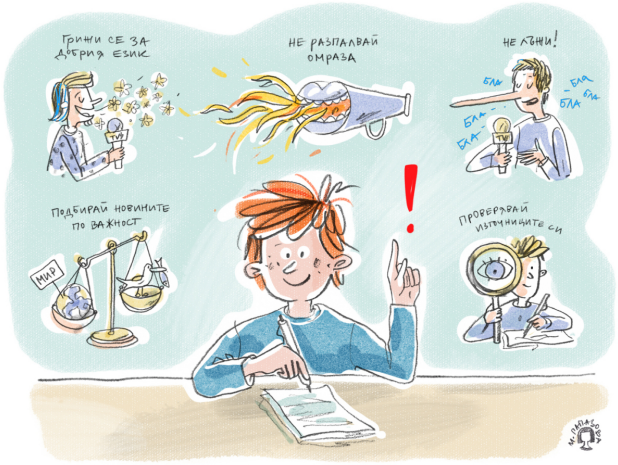

1. Кое е важно за другите? Вслушвай се в това, за което говорят съучениците ти. Или направо ги питай!

   Разбира се, и сам можеш да се сетиш какво засяга всички. Примерно ако във физкултурния салон е много студено или ако бравата на съблекалнята е счупена, това засяга много хора, нали?

2. Проверявай дали е вярно. Представи си, че чуеш слух, че някой твой учител напуска и го напишеш, а се окаже лъжа... Или пък чуеш, че в даден ден няма да се учи... Само истината, внимателно проверена!

3. Не бъркай „клюки“ и „новини“.
   Може да си чул, че Мими харесва Алекс или че продавачът на пици до училище се е развел.

   Това са неща, които засягат лично тях – а не общия интерес (вж. точка 1). Същото се отнася за други лични неща – примерно кой от какво се е разболял, чие семейство какви възможности има и пр.

   В медиите за големи такъв тип статии се наричат „жълта преса“ и се смятат за недостойни. За много лош вкус!

   Личните неща могат да са предмет на новините единствено ако засягат общия интерес. Ако някой вземе парите на класа и вместо помагала за всички купи тротинетка за себе си, това е друго нещо.

4. Пази достойнството на хората, за които пишеш. Можеш да разкажеш за нещо драматично (примерно контролно, на което има ужасни оценки), но не е окей да разказваш кой как се разревал, като получил оценката си. Повече уважение, молим!

   Представи си как ще се чувстваш ти, ако си много разстроен и някой тръгне да те снима как плачеш. Много лошо, нали?

   Същото се отнася и за новините за възрастни. Ако има примерно природно бедствие и на някого е загинало кучето, смяташ ли, че е редно да го питат: „Как се чувствате сега“? А ако е загинал човек?

5. Когато предаваш конфликт, добре е да питаш и двете страни. Например ако две момчета от класа са се сбили, а ти питаш само едното защо... ще получиш само едната гледна точка и няма да е честно. В отношенията между хората по условие има повече от една страна – и нещата изглеждат различно за различните участници. Истината се разбира с повече от един разговор.

   Не така стои въпросът с фактите. Кокошката има два крака, ако ще половината клас да твърди, че имала четири. Това може да се провери: достатъчно е да видим кокошка на живо (или свидетелства на достоверни източници: селянин, който гледа кокошки, авторитетна енциклопедия, учебник и т.н.).

   Затова по фактологичните теми не каним „две страни“ – все едно в учебника да пише, че Земята е кръгла (с всичките доказателства), но Пенчо да е убеден, че е по-скоро като кубче, и неговото мнение да е еднакво важно!

   Така е и в новините за възрастни. Ако има политически дебат какви трябва да са данъците, добре е да се поканят представители на двете страни. Това са две опции за решение! Ако обаче става дума за факти, не бива да каниш шарлатанин, за да има „друга страна“ на науката. Не всичко е „въпрос на мнение“.

6. Старай се да е интересно. Ако можеш, още в първите редове кажи с какво темата ни засяга. Примерно ако почва ремонт на улицата до училище, значи ще ви шуми, ще е сложно с пресичането, на родителите, които карат децата си с кола, ще им е

по-трудно да паркират... Можеш да провериш докога ще продължава ремонтът – и така твоята статия ще е по-полезна за читателите.

7. Не разстройвай излишно публиката си. Ако има някакво нещастие, примерно някакво животинче е пострадало до училище, недей да публикуваш снимки как точно изглежда това. Напиши го с внимателно подбрани думи, ако искаш примерно да призовеш за някакви мерки, за да не се случва повече така.

   Като цяло, когато предаваш тъжна новина, помисли какво може да се направи по случая – най-малкото за да не се повтаря. Така все пак ще дадеш на читателя някакъв изход, няма да го оставиш да се чувства напълно безпомощен.

8. Не разпалвай омраза. Да влияеш на мнението на другите, е сила – можеш да навредиш повече, отколкото си очаквал.

9. Грижи се за добрия език. Читателите ще се влияят от думите ти и може да започнат да ги повтарят. Да даваш пример, е голяма отговорност! Помисли си – ако видиш, че в книгите и списанията пишат как да е, и ти ще решиш, че правописът, граматиката, подборът на думите са само за контролните. А това няма да е вярно!

Изисквай тези неща и от своите четива. Ако попаднеш на съдържание, което е лъжливо, „жълто“ (навлизащо в личния живот на хората), клюкарско, неуважително към хората, преживяващи някакво нещастие, съдържание, което представя науката като „мнение“, просто спри да четеш.
Ти като читател заслужаваш уважение и добра храна за размисъл.

Ако решиш да направиш училищен вестник, с удоволствие ще помогнем. Можеш да ни изпратиш идеи за статии, а някой от журналистите във *Вижте* ще ги прегледа и ще ти прати обратна връзка.
А скоро ще ти дадем и практически съвети – например как най-лесно да оформиш статиите, как да ги илюстрираш и т.н. И защо ти трябва екип!

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/7967-kak-da-si-napravish-uchilishten-vestnik-saveti-kam-mladiya-zhurnalist

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени